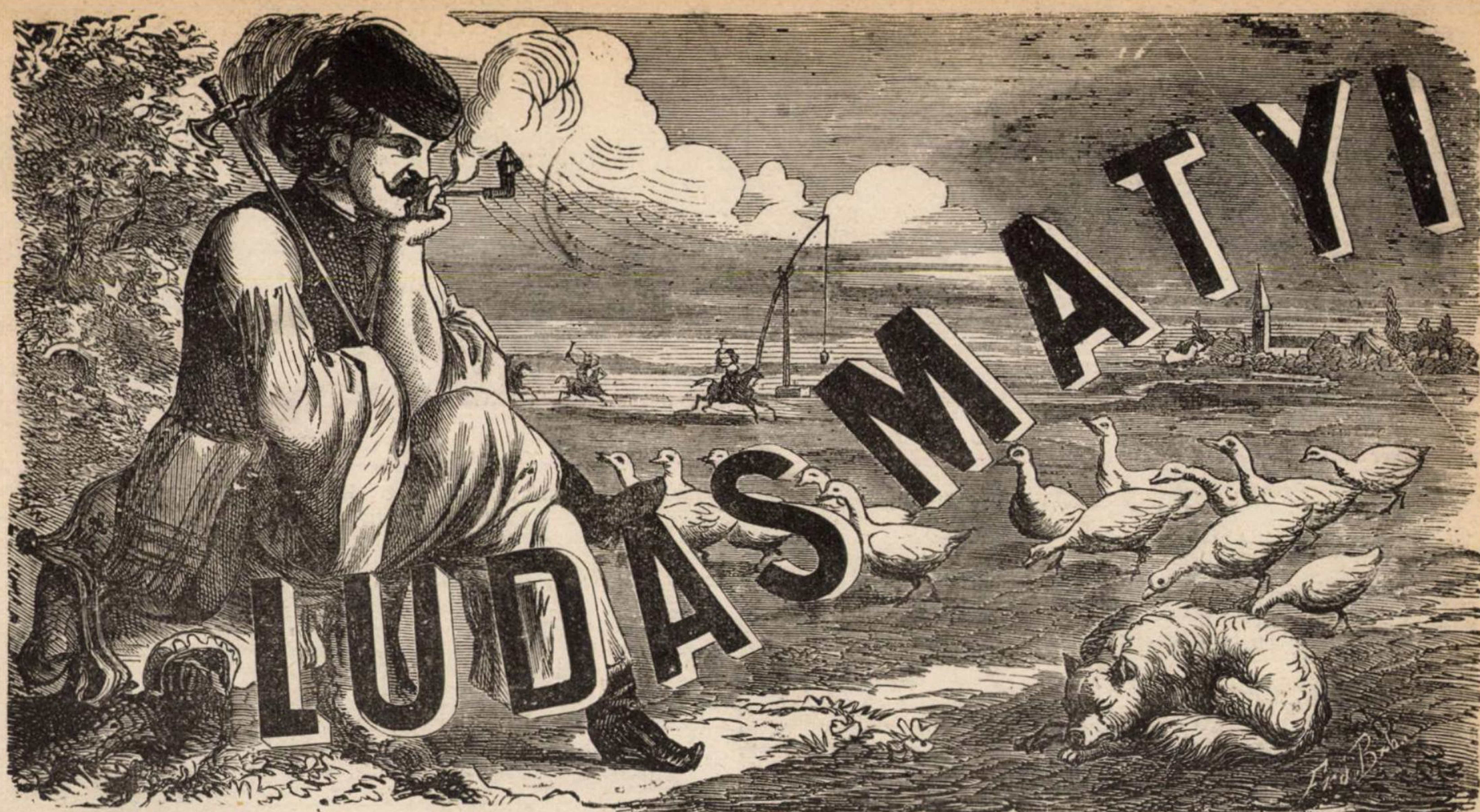

V. ÉVFOLYAM
Megjelenik
minden vasárnap
Ára 3 hóra 1 ft. 50 kr.

Az előfizetési pénz a
KIADÓ-HIVATALBA
városháztér 6. sz.
alá küldendő.

Pest, aug. 13-án
1871.
33. szám.

Gyüjtőknek
öt előfizető után
tiszteletpéldány jár.
Egyes péld. ára helyben: 10 kr.

Szerkesztői iroda:
Városháztér 6. sz.
ide küldendő mindenféle kézirat, mely „Ludas Matyi"-nak van szánva.

Hivatalos rész.

Kedves báró Wenkheim! Az államnak szintugy mint Házamnak tett hü s kitünö szolgálatok elismeréseül nagylónyai és vásáros naményi Lónyay Menyhért közös pénzügyminiszteremnek törvényes utódaival együtt a magyar grófi méltóságot dijmentesen adományozom.

Miről önt további intézkedés végett ezennel értesitem.

Kelt Bécsben, 1871. évi aug. 3-án.

Ferencz József s. k.
Báró Wenckheim Béla s. k.

Az a „gyámolitó részvét."

Pár év mulva Bécs városában
Világ kiállitás leszen . .
A melybe Magyarország is, mint
Meghivott vendég részt veszen.
Elébb ugyan — mivel mindenünk
Közös — ezt is ugy akarták,
S kis hija, hogy a költségeknek
Felét nyakunkba nem varrták!

Ámde hogy felszortyant minálunk
Minden hirlapiró-fajta,
Látták, nem megy ám, nosza! tüstént
Forditottak egyet rajta,
S nagy szépitve kürtölik: hiszen
Az osztrák intentiója
Az volt ám, hogy Magyarországot
Ezen költségtől megó'ja!

Ámde mégse tagadhatá meg
A német a természetét . .
Melylyel oly sokszor kiürité,
Szegény magyarember zsebét,
Oda szúrá utólagosan
A remény kifejezését,
Mely szerint várja kormányunknak
„Gyámolitó résztvevését!"

Magyar! érted-e ezt igazán
Mi ez? gyámolitó részvét? . . .
Ugy látom a régi nótára
A német mostan is kész még! . . .
Ha nem talál törvényt, a melyel
Nemzetünket kötelezze,
Szerit teszi, hogy az ő terhét
Népünk szinte megérezze!

Háromszázad óta mindig az
Volt neki politikája:
A mi zsirunkon kövéredjék
Nagy potroha, nagy tokája!
S arra mindig tudott alkalmat
Csinálni, bár honnét vette:
Hogy a gesztenyét a parázsból
Mi kaparjuk ki helyette!

Milyen dicső lovagias nép
Ez a magyar!? . . . és ez használt,
S ha szorult a kapcza volt mindig
Ki helyette a gátra állt;
Ott a példa, a „moriamur"
Az a „vitam et sangvinem,"
Csak „gyámolitó részvét" ez is . . .
Ki ismerné, hogy ha mi nem?!

Sőt azt is hogy a magyar ekkép
Vette ennek premiumát:
Amott jő N. N. gróf, ott hozza
Vállán két dominiumát, —
Hogy ez illetlen csufolkodás
Dehogy is az, felséges élcz,
Azt ne fogd rá semmi esetre
Mert azt mondják: félre beszélsz!

Hányszor ingott a szék, hányszor volt
Veszett idő, szorult kapcza,
Csak „gyámolitó részvét"-et kért . . . .
És legott felderült arcza!
Hogy a jutalom mi volt osztán?
Nézd meg csak pro memoria
Belgiojoso s Caraffáról
Mit tanit a historia!!

Ha felforrott a szent szabadság
Mely táplálta a lelkeket;
Ha a kar rozsdás békó helyett
Tán fényes kardot csörgetett;
Ha a magyar honszeretete
Bécs ellen valamit vétett:
Nem kértek mást, nem is kivántak
Csak „gyámolitó részvét"-et.

S akadt rögtön, püspök, pap, érsek,
Kolonics vagy bigott mágnás,
Jézsuita, barát, vagy egyébb
Absolon-féle mendikás,
S a kardot láncczá kovácsolták . .
A szellemet lekötötték,
Ronda jézsuita bölcseség
Büzhödt tanait hirdették!

S a ki nem hódolt? . . . olvasd, olvasd:
Pozsony . . . . Bécsujhely . . . . Lipótvár . . . .
Nápolyi gályák . . . reversalis . . .
Mise . . . . ötvenforint . . . . vas zár . . .
Protestánspap . . . . hájzlitisztitás . . . .
Bikakorbács . . . . kisebbzett láb . . . .
Szeges pálca . . . . moslék eledel . . . .
De nem mondom! olvasd odább! . . . .

Ama „gyámolitó részvét"-nek
Reménysége megvalósul,
Nincs hát egyébb hátra, egy két szót
Szóllanom még buzditásul:
Dicső kormányunk! a történet
Szobrára sok példát vésett
A nagy idő, — kelj fel, — s gyámolitsd
Részvéteddel szegény Bécset!!!

Nagy Bőgős.

Szabadkai életképek.

XXVIII. kép.

Talányok megfejtése.

Csicsiri: Mond meg nekem Borsika: hány ember van a világon, a ki egy nyelvet sem tud tökéletesen?

Borsika: Eddigelé csak kettőt ismertem: t. i. egy parókás kocsist, meg egy pisze kuktát; de mióta Lénárd Máté szerepel, azóta hármat húztam be ismeretem tárába.

Csicsiri: Hát min akadt fen a szabadkai főispánság?

Borsika: Lénárd Máté nyelvtudományán.

Csicsiri: Hogyan érted ezt?

Borsika: Hát csak úgy, hogy miután Lènárd a nálunk divó 3 nyelv közől még anyai nyelvét sem tudja: fölkérte a kormányt, hogy várakozzék a fölterjesztéssel mindaddig, mig ő a görög nyelvet Páter Szömörcsényitől megtanulja, hogy aztán belőle classicus főispán (?) lehessen.

Csicsiri: Még egyet.... Mit jelent e név: Szömörcsényi"?

Borsika: Magyar Cicerót, azzal a különbséggel, hogy mig Cicero az ő kitünőségének jellegét csupán képén viselte: addig a mi Páterunk az ő tehetséges szömörcsét orrán is, meg másutt is hordozza.*)

Izenet és kérdés?

a Pestis Tapló tudós főszerkesztőjèhez.

Herr Barom! A Pestis Tapló 180-ik számában 2-ik hasáb 6-ik során kezdve ezt irja ön:

„Sohasem titkoltuk, hogy a Hohenwarth-féle kisérlet nekünk nem tetszik, sőt azt bizonyos mértékig aggodalmasnak is tartottuk, s tartjuk jelenleg is. Oly kisérlet, melynél Ausztriának összes szabadság ellenes elemei képezik a keresztapát, mi előttünk sem lehet kellemes látomány. Hanem azért a falra festett ördögtől nem ijjedünk meg."

Már hogy ön Herr Baron! olyan nagyon szereti Ausztriát, ez az ön szerencséje, hanem hogy a Borsszem Jankó julius 30-ki számában engem önök kifiguráztak, a Magyarország és a Nagy Világ ugyan azon számában pedig feldicsértek, s most a Pestis Taplóban ujra kifiguráznak, erre nézve bátor vagyok a tisztelt Barom urat kérdeni, nem emlékszik-e, ki is volt az önök politikusai közül az, ki bizonyos két garasos politikáról tett egykor említést?

Gróf Hohenwarth mp.

*) Egy földi tünde naplójából. Borsika.

Nyilt levèl

Gróf Andrássy Gyula miniszterelnök ur ő nagyméltóságához.

Nagyméltóságu excellentiás miniszterelnök ur!

Miután excellentiádnak elméltóztatott vakátziózni Terebesre, távollétében kebel-journálja a Borsszem Jankó oly hallatlan vakmerőségekre vetemedik, mely mind önérzetünket, mind nagyméltóságod iránt táplált gyöngéd érzelmünket a legmélyebben sérti. Ugyanis a f. évi 188-ik számban a politikai zérus leirásakor ezen bitang nem átalja ezeket mondani:

„Különösen nálunk, hol annyi szamár nézi az ő fülét büszke agancsnak. Különösen mostan midőn annyi léha, parlageszü, pökhendi hetvenkedik tehetségének poltrás madzagán, s annyi gyönge ember találkozik, ki a méltóságában s fontosságában ficzkándozóról elhiszi, hogy nagy ember, vagy ha még nem is nagy, de okvetlenül naggyá lesz" stb.

Ez a passus nagyméltóságu miniszterelnök ur! reánk nézve épen most, midőn mindketten főispánságra volnák kiszemelve, reánk annyira ujjal mutató czélzás, melyet panasztétel nélkül nem hagyhatunk; azért is mély tisztelettel kérjük excellentiádat, méltóztassék alter egójának, — kit nevezett lap igazgatásával távolléte idejére megbizni kegyeskedett — meghagyni: hogy személyes tulajdonságainkat ennyire leálczázó, s okvetlen naggyá lenni akarásunkat ennyire akadályozó tényektől a pimasz jövőre óvakodjék.

Semmiczehi Ödön.
Hulszki Augusztinka.

Párbeszéd egy királyi táblánál.

Pályázó: Nagyságos ur!

Tanácsos: Nos mi a baja?

Pályázó: Azt hallom, hogy a tekintetes királyi táblánál egy hivatal szolgai állomás van üresedésben, alázatosan folyamodnám ezen állásért.

Tanácsos: Volt-e katona?

Pályázó: Voltam bizony uram! hiszen épen kapott sebem miatt vagyok képtelen a kézi munkára..

Tanácsos: No jól van, akkor felvesszük, hol az obsitja? melyik ezrednél szolgált?

Pályázó: Nem ezrednél szolgáltam én kérem, hanem a 9-ik honvéd zászlóaljnál, — itt az igazolványom..

Tanácsos: Vagy ugy... akkor nem vehetjük fel, mi csak császári katonát vehetünk fel, de rebellist nem, nem engedik a szabályok. Elmehet.

*

Tisza Lajos

miόta miniszter, oly kapόs lett, hogy azt se tudja az országgyülésen melyik nemzetiséget **képviselje.**

Menyus grófi koronája.

Miután Lónyai Menyus közöspénzügyminiszter magyar grófi rangra emeltetett, grófi ranghoz pedig czimeres korona is dukál, Ludas Matyi ezennel szolgál Menyus urnak egy „minta" grófi koronával.

A pofa.

— Ajánlva Sztropko baratocskamnak. —

Különös czim, a miről most irok,
S megfelelni neki csak ugy birok:
Ha forditom a dolgot tréfára,
S nézem: mit tür el, — s tesznek pofára!

Ámde mielőtt hozzá kezdenék,
Felsóhajtni hozzád csak illenék
Borsszem Jankó szelleme! légy velem,
Segitsd hozzád méltón vig énekem!

Mit tesznek? és mit tür el a pofa?
Látta ezt sok kecskeméti kofa,
Ismervèn Csücs Imre ábrázatát
S a bölcs tanács uj határozatát!

Látja a város is, rá mit hozott,
Hogy kapitánya egy felpofozott!
Látja Döme tanácsos bajtársit
Szögedébe, — és rá nagyot ásit.

Mert a pofa rettentőt elhordoz . .
Fektor páter is már fel nem oldoz
Senkit büne alól, most legalább —
Szolgálván már őt is a porkoláb!

Boros Tóbi is a volt főügyész
Halasinak g. madzagjára néz,
Be kár érte! — A hunczfutság ára
Egy év, — kiüli, — s úr lesz pofára!

Régen volt már lopott disznók tora
Tartá ezt a betyárok tútora,
Lipóczi, — az egyik, — van másik is
Melléjök jön Varga a kis hamis!

Ám de ez mind kevés, — a nagyobbak
Tágabb körben találhatók s jobbak;
Zsivány van ám elég, másoknál is
Van bünt elpalástoló fiskális.

Felpofozott egyén van akarhány . . .
Kire azért számot tart a kormány
Egy van különösen: rosz a jóra,
Nevét nem mondom meg: nagy az orra!

Bizony sokat elhord az a pofa . . .
Tán többet mint a szentmihály lova!
Páter Tritytroty milyen régen töri
A borsot, — és Pauper eltüri!

Tizenhárom ultramontán püspök
Korszellemnek szemtől szemébe pök,
Infallibilitás hirdettetik,
A placetum meg pofon veretik!

A tanügyet ugyan megujiták . . .
De jőnek a páter jézsuiták;
Mily nagy lesz a világosság kára! —
A kormáy beereszti pofára!

Kerge Pali a dolgon úgy fordit:
Hogy kölcsönt köt hir nélkül, — rá ordit
Helyeslőleg — szent — a mamelukk had.
Anyi pofa ennyit csak elbirhat!

Kineveznek egy csomó főispánt . .
Habár ez sokakat nagyon is bánt;
Van olyan is, kinek multjára még
Nem hogy fátyol, de pokrócz kellenék!

Im láthatod vitézlő Kecskemét!
Nem csak benned, másutt is van szemét.
Im láthatod — tekincs akárhova —
Menyit elbir, elhordoz a pofa!!!

Nagy Bögös.

A szentlélek munkája.

A székesfehérvári papok bucsujárásokat szoktak rendezni Bodajkra. Ilyenkor azután a Mária képes zászlót m,ndenkor fiatal, fehér patyolatba öltözött szeplőtlen és szüz leányokkal vitették.

Örültek is ezek a szüzek mindenkor ennek a nagy megtiszteltetésnek.

Csak a mult években történt az, hogy ebben a jó kedvü szüz kompániában egy nagyon is szomorkodó hajadont lehetett látni. Nem is örömest vegyült a szent missióba, hanem szülői, rokonai s a kegyes páterek ösztönzèseinek nem lehetett ellent állnia.

Midőn a szent körmenet Bodajkra ért — ez a szegény leányzó már nagyon eltikkadt, és szinében nagyon megzöldült.

A körülte állók szinte megzavarodtak a leányzó e szokatlan változásán.

De azért tágitani nem lehetett.

A páterek fanatikus dühöngéssel vezették a szüzeket fel-fel a meredek és kövecses utakon, a kálváriának tetejére, hol a töredelmes szüz anya várta az ő megtérő nyáját.

Egyszerre e nehéz és fárasztó menetben, az a sápadt arczu leányzó, mint egy hulla összerogyik, s a szoknyája alatt, valami kis életmüszeres földi lény elnyikkantja magát.

A hivek e szokatlan jelenetre elszörnyülködnek, és a papok megilletődnek.

— A szent lélek munkája! a szent lélek munkája! sóhajtják a páterek.

— Dehogy a szentléleké, — válaszolá e közben a némileg magához tért leányzó, — de hogy a szent léleké! hanem egy akasztófára való hunczfut timár legényé . . .

*
* *

A fehérvári papoknak ez olta nincs kedvük szüz leányokkal a bodajki bucsura járni.

Nyilt levél

Pauler Tivadar közoktatásügyi miniszterhez.

Nem mulaszthatjuk el excellentiádnak szivünk forró mélyéből eredő köszönetünket kifejezni azon legmagasabb atyai gondoskodásáért, melylyel irányunkban szegény községi tanitók irányában viseltetni, s ezáltal a nevelésügy előhaladását lelkesen előmozditani kegyeskedett.

Nagyméltóságod mint oktatásügyér bizonyosan ugy gondolkozik, hogyha a kutyabagosi kanásznak, vagy a piripócsi csordásnak, kik pedig oktalan állatokat őriznek commencziója felrug évenként 400 frtra, a községi tanitók akkor, kik okos teremtések körül pásztorkodnak, megelégedhetnek évi 300 forinttal.

Nagyméltóságod méltóztatott Nagyvárad városához intézett kegyelmes leiratában szemére vetni a városnak, hogy miért üz olyan nagy luxust, minek neki a polgári iskola? és miért ad nekünk olyan gazdag fizetést? engedje meg excellentiád, hogy ezen pirongatorium után a város helyett mi piruljunk, kik ezen gazdag fizetést csak is azért fogadjuk el, hogy abból a mindennapi kenyerünk után legalább egy pár csizmát is vehessünk magunknak.

Mindezek után legalázatosabban esedezünk, nagyméltóságod előtt, kegyeskedjék megengedni, hogy még élünk és lehetünk Excellentiádnak legalázatosabb szolgái

a nagyváradi községi tanitók.

Párbeszéd két miniszter közt.

Gyula: Mond meg nekem te Vili! miért is fogatta el voltaképen azokat a budapesti munkásokat az a Thaisz?

Vili: Hát azért mert a kormány ellen izgattak.

Gyula: És ugyan mivel izgattak?

Vili: Mivel barátom? azzal, hogy a communet és a köztársaságot éltették.

Gyula: Ez az egész . . . .

Vili: Hát forradalmat akarsz . . . hogy még ez se elég . .

Gyula: Ühm! hát ezeket az infallibilis püspököket, kik a törvény ellen valóban izgatnak, miért nem fogatjátok el?

Vili: Az a Tivadar hatáskörébe tartozik . . .

Gyula: No . . miért nem fogatja hát el Tivadar?

Vili: Primo: Mert a püspökök herék és nem munkások.

Secundo: mert Tivadart az isten inkább a püspökök, mint a kapitányok képére teremtette.

Sziporka.

Bemegy egy kis városi gavallér a kávéházba, s mondja a kellnernek, hogy hozzon neki fagylaltot — „Milyen tetszik kérem — szól a pinczér előzékenyen — vanilia, csukoládé, eper, vagy ananász? — Nem kell nekem se vanilia, se csokoládé, se eper, se ananász, hanem menjen és hozzon nekem csak fagylaltot.

Vidéki mitrajlőzök.

Ungvár ismét zsibong, már százszor használt fáklyacsutagok visznek Pankovich püspöknek egy kis világitót. A zenét a városi hirdető s a dobos dobveréssel támogatják; az első talán a méltóságtalan ur ismeretlen érdemeit hirdeti? a másik pedig talán a tulterhelt szemérmet licitálja? Ha igen, megvesszük Róma számára a hirneves jelességet, kapunk érette cserében péterfillért, mely mindenesetre többet ér amannál.

Székesfehérvárrol tisztelik Pauper minisztert, s azt kérdezik, hogy tudja-e mi a „jus placetum" s ha tudja, hát Okorfalusi püspök urat, ki ezen jus placetum-ot kutyába se vette, mikor szándékozik elcsapni?

Győr városa köszönő feliratot szándékozik küldeni Tóth Vilmos belügyminiszternek, hogy uj főispánjául oly kipróbált hazafit kegyeskedett kinevezni, mint Balog Kornél, aki 1849. julius 10-ke óta, a midőn is Haynau által császári biztossá neveztetett, minden nemzet ellenes és törvénytelen kormányrendszer szolgálatát kipróbálta.

Szakolcza városa elhatározta, hogy jövőre képviselőjének mindenesetre nagyobb embert fog választani . . Kubánál.

Kecskomét — szerötné tudni, hogy mi az oka azon metamorphozisnak, melyön Horváth Döme körösztül esött? A boldogult Bachkorszakban, midön Kecskömét, Pest Solt mögyénok székhölle volt s a midön „Döme bátyánk" még az 1857-ik évben is Kecsköméten Bach huszár volt, akkor ö nagysága tetötől talpig magyar ruhát viselt, s ezön szép viselötét mögtartá egészön a jelön év tavaszáig. Ekkor azonban bőrét ö nagysága levetötte s most már bugyogóban és rokkban jár, mi az oka ennék??*)

V . . . . n most ez a legujabb nóta:

Nem szavazó a ki ma nem
Virilis, virilis.
Virilis itt minálunk a
Püspök is, püspök is.
Nem is tudja azt talán még
Pauper!
Virilis a püspök mellett
Két kupler.

*) A kérdésre megfelelök én. Hát minthogy „Döme bátyánk" Horváth Bódi után nem lehötett igazságügyminiszterré, mivel külsöleg nem látszott még ögészen feköte sárga „Gutgesinntnek", nehogy a föispánságból is kimaradjon, azért hagyott fel a mokraviselöttel. Betöszi még ő kigyölme a föjét a kócsög kalap alá is, csak Buda-Pestnek föispánjává kinevözzék Matyi.

Kegyes tudomásul.

Miután szent és csalhatatlan társulatunk mély gyászba borult szivvel tudomásul vette volna azon égrekiáltó átkozott istentelenségeket, melyek a szent clerus körében mai napság véghez mennek, úgy annyira, hogy némelyek nemcsak hogy ama megszentelt ruhát a reverendát vetik le, hanem még a szent papi character indelebilist is deleálják az által, hogy gonosz és pokoltüzére való canis concupiscentiájukon nem győzedelmeskedhetve s nem elégelvén meg azon szent és titkos gyönyört hozó módot, milyet csalhatatlan szent vallásunk annak kielégitésére mindig kész örömest megengedett, még a szent czétusból ki is lépnek, s az eretnek kálomista szakadárságra tántorodván megnősülnek: e gyászosan szomorú események mogorvoslására vonatkozólag szent társulatunk azt adja kegyes tanácsul minden igaz keresztény katholikus hivő léleknek, hogy iparkodjék mentől előbb a pesti katholikus kaszinó tagjai közé belépni, miután ennek kebeléből számüzve levén minden szabadelvünek nevezett, azonban szentséges és csalhatatlan atyánk IX. Pius ő szomorusága által elkárhoztatott s elátkozott eszme, teljes lelki megnyugvást találhatván itt, mindenféle világossági háborgatás vagy kisértés ellen, példa levén reá dr. Pauper Tivadar ő excja, ki — mióta cultuszminiszter létére is — szent kaszinónk tagjául megmaradt, minden elátkozott liberalismusból annyira kivetközött, hogy még fél is tőle, mint az ördög a tömjéntől. — A szent csalhatatlanság áldott lelke vigasztalja meg a ti lelketeket e különféle szomoruságok napjaiban, midőn még a római szent Péter-féle bilincs csudái sem képesek az elfajult lelkeket megtériteni.

Gróf **Kiczráki** elnök.
Páter **Makutyi** jegyző.

Discurszus.

Iczig szomszèd és Mihály gazda között.

M i h á l y: Nini szomszéd! miért akarnak a római pápának arany trónust csináltatni?

I c z i g: Hát azért Mihálygazda! hugy ha ü csalhatatlanságha a péterfillérek dholgában megtholál csalatkuzni legyen nekhi mit a verzatzamtba tenni.

M i h á l y: Azt hallom szomszéd, hogy az esztergomi primás is elismerte a csalhatatlanságot?

I c z i g: Ghattüber di welth . . . csakh nem kivánhatja khend egy p r i m á s t ó l, hogy a szent bandában k o n t r á z z o n.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: **Mészáros Károly.**

Pest, 1871. Nyomatott a „Magyar Nyomda“ betüivel, (Lipót-utcza 11. sz. a.)